

Bevrijding

Liturgie voor een Paasviering

Openingslied (Open Deur p. 17)

Dit is een morgen als ooit de eerste

Dit is een morgen als ooit de eerste,
zingende vogels geven hem door.
Dank voor het zingen, dank voor de morgen,
beide ontspringen nieuw aan het woord.

Dauw op de aarde, zonlicht van boven,
vochtige gaarde, geurig als toen.
Dank voor gewassen, grassen en bomen,
al wie hier wandelt, ziet: het is goed.

Dag van mijn leven, licht voor mijn ogen,
licht dat ooit speelde waar Eden lag.
Dank elke morgen Gods nieuwe schepping,
dank opgetogen Gods nieuwe dag.

Tekst: Eleanor Farjeon, Vertaling: Andries Govaart
Melodie: Keltische volksmelodie ('Morning has broken')

Welkom

Welkom op de weg naar de tuin. De tuin van bevrijding. De tuin met het graf dat openbloeit.
Welkom op de weg naar deze tuin vol leven. Misschien zien we een tuinman en wie weet dat
we hem herkennen. Ons verstand zal verstommen. Dat geeft niet. Als ons hart maar
openbloeit. Als ons hart zich maar kan openen voor meer dan ons verstand kan begrijpen.
Welkom op de weg naar een nieuw begin.
In de tuin van Pasen zullen mijn bedenkingen, mijn twijfels, mijn momenten van ongelofte
nog steeds zijn. Maar ze zullen even naast mij liggen, als afgevalen boeien. De loodzware
steen zal zijn weggerold.
Mogen mijn ogen worden bevrijd. Mogen ze een horizon zien die meestal niet gezien wordt.
Wijder. Hoopvoller. Een werkelijkheid zo werkelijk, dat er geen woorden voor zijn.
De tuin van Pasen, een tuin van 'en toch', met een verhaal van 'ooit, ondanks alles'.
Begrijpt u het niet? Ik ook niet. Maar wees welkom op weg naar de tuin van bevrijding.

Aansteken van de Paaskaars

Gebed

Lieve God, Eeuwige,
Wij vermoeden dat niets welsprekender is dan dit licht,
het licht van Pasen,
dat we ontsteken als een woord over U.
Schenk ons het vertrouwen
dat in uw woord het licht van de wereld leeft.
Laat dat licht ons nooit ontbreken.
Dat het licht van Christus met ons moge gaan
als het verlangen naar de verten
van geborgenheid en vrijheid voor alle mensen,
als een licht dat ons bevrijdt van alle donker.
Amen.

Lied 'Trekvogels'

De vogels gaan ons naar de verten voor.
Hun vluchten leren mensen dat het leven
Een zoektocht is naar wat zichzelf wil geven
Als huis en haard en grond, de eeuwen door.

Als vogels trekken wij hier door de tijd.
Wij gaan en komen, overschrijden grenzen,
Slaan vleugels uit, bezield door hoge wensen,
Verlangend naar een glimp van duurzaamheid.

Net als de mus zoekt naar geborgenheid,
Zo zoeken wij naar schuilplaatsen voor leven,
naar muren die ons schutten en omgeven:
Een stem, een woord van onvergankelijkheid.

U bent die stem, dat woord, dat ons geleidt,
De open hemel, waar de ruimten wenken.
U bent in ons, méér dan wij kunnen denken.
Trekvogels zijn wij – maar aan U gewijd.

Tekst Alfred C. Bronswijk, melodie Liedboek voor de kerken Gezang 173.

Tekst

Martin Luther King leefde op de weg naar bevrijding.
Hij zei ergens onderweg:
'Ik zal uiteindelijk mijn geloof niet stellen in de kleine godjes
die vernietigd kunnen worden in het atoomtijdperk,

maar in de God die onze hulp is geweest in vroeger tijden,
en onze hoop voor komende jaren,
en onze schuilplaats in stormachtige tijden,
en ons eeuwig thuis.
Dat is de God waarin ik mijn uiteindelijke geloof zal stellen.'

Lied *Liedboek voor de kerken Gezang 459: 1 en 3*

Door de nacht van strijd en zorgen
schrijdt de stoet der pelgrims voort,
vol verlangen naar de morgen,
waar de hemel hen verhoort.

Door de nacht leidt ons ten leven
licht dat weerlicht overal,
dat ons blinkend zal omgeven,
als ons God ontvangen zal.

Tekst

Het volk Israël was op weg gegaan. Naar het beloofde land. Een land als een tuin
overvloeiende van melk en honing. Ze waren weggegaan uit Egypte, uit de slavernij. Nu
waren ze op de weg van een nieuw begin. Ze moesten opschieten want de soldaten van de
farao achtervolgden hen. Het volk Israël vluchtte naar de vrijheid. Maar toen stuitten ze op
die zee, die enorme zee. Die Schelfzee met dat donkere, diepe water. En achter hen de
soldaten van Egypte. Alles leek verloren.

En toch... toch was er een weg. Een weg door het water. Een weg door de dood. Over het
drooggevalen pad vluchtte het volk Israël naar de overzijde en vervolgde de tocht naar de
tuin van het leven.

Die weg door het doodswater? Waar is die weg gebleven?

Soms,

als iemand in angst ontdekt dat er een wijdere horizon om hem heen is en dat God er is
achter die horizon,

als iemand ondanks grote zorgen niet bij de pakken gaat neerzitten,

als iemand moedig een eigen weg durft te gaan tegen de stroom in, omdat zij God meer
vrees dan de mensen,

als iemand in het aangezicht van de dood niet geknakt raakt,

dan zie je soms, al is het maar een glimp, die weg door de Schelfzee.

Die weg is er nog steeds.

Tekst of muziekfragment (Open Deur p. 7)

Over water

Jeroen Zijlstra. Van de cd: 'Liefde & Dorpsgevoel', 2009.

Lied *Liedboek voor de kerken Gezang 459: 4,5*

In ons hart is dit de luister,
dit de liefde die ons leidt
op de kruistocht door het duister
naar de lichte eeuwigheid.

Met een lied uit duizend monden
gaan wij zingend door de nacht,
door een Geest tesaam verbonden,
naar de kust waar God ons wacht

Tekst

Op weg naar de tuin van leven, letten we onderweg op de vogels van de hemel en de bloemen op het veld. Jezus wees zijn leerlingen ook op die vogels en dat onkruid. Ze leven in vertrouwen en maken zich geen zorgen voor de dag van morgen.

Onderweg naar de tuin van het leven zien we, naast de vogels van de hemel en de bloemen op het veld, misschien ook die ene vlinder ...

De vlinder vloog de toren van de oude kerk binnen. In de toren hing een grote bronzen klok. De vlinder kwam onder de klok en vond het veel te donker daar. Hij fladderde omhoog om een uitgang te zoeken. Maar hij vond die niet onder die klok. Wanhopig fladderde het dier omhoog, maar stootte steeds tegen het harde metaal. Het dier bleef het proberen, keer op keer. Waar was de vrijheid? Uiteindelijk, moegestreden, doodmoe, dwarrelde de vlinder naar beneden. En zo, eenmaal opgehouden met vechten, tuimelde hij zijn bevrijding tegemoet.

Tekst (Open Deur p. 8)

Honderd bloemen

Huub Oosterhuis; Uit: Verzameld liedboek. Kok, Kampen, 2004

Lied

Liedboek voor de kerken Gezang 459: 7,8

Zo gaan wij hier met elkander
door de nacht op weg naar huis,
pelgrims die uit alle landen
samenkomen om het kruis.

Die aan kruis en graf ontheven
zullen zingen lof en prijs
aan den Heer van dood en leven
in zijn zalig paradijs.

Tekst

Onderweg naar de tuin van de liefde,
overdenken we wat liefde is.
en beseffen we dat liefde kan niet ademen
als er alleen dit aardse leven is.
Want de liefde wenst jou toekomst toe,
een horizon zonder grenzen,
de eeuwigheid,
bevrijd van alles wat jou beklemmt.
De liefde wil dat jij leeft.
De liefde geeft ons het vertrouwen,
dat er een eeuwig leven is.
Die liefde vinden we in de tuin,
waar we Maria tegenkomen,
vroeg op de eerste dag van de week...

Schriftlezing

Johannes 20,1-18

Lied Tussentijds 171: 1,2,3,4

Het pure witte licht
van Gods aanwezigheid
is als een bliksemschicht,
een keerpunt in de tijd.

In stilte, ongezien
en stralend, onverwacht,
herrijst de Levende
uit dood en donk're nacht.

De kruiden van de dood,
zij kunnen weggedaan.
De Opgestane leeft
en spreekt Maria aan.

Haar blij getuigenis
zet zich onstuitbaar voort,
dit ongeloof'lijk nieuws
wordt tot vandaag verwoord.

Gedicht 'Ze zeggen dat het niet waar is'

Ze zeggen dat het niet waar is,
dat de doden op zullen staan.

Als er één ding is, dat mij klaar is,
is het dit dat de doden vergaan.

Ik zag met mijn eigen ogen,
dat de doden echt doden zijn,

maar een engel kwam uit den hoge;
hij zei niet: dit is slechts schijn,

maar dicht bij het graf gezeten
van Jezus van Nazareth,

liet hij drie vrouwen weten
dat de dode was opgewekt.

Hoewel ik het niet kon geloven,
heb ik dat toch gedaan,

want God laat er oren van doven
genadig van opengaan.

Geert Boogaard

Lied Tussentijds 171: 5,6,7

De werk'lijkheid van God
breekt in ons leven in
als ruimte, perspectief,
geeft alles nieuwe zin.

Waar leven triomfeert,
het dode overwint,
daar bloeit de wereld op
en heel de schepping zingt.

Waar Pasen wordt gevierd
is dood voorbijgegaan,
daar wortelt weer de hoop
in 't menselijk bestaan.

Tekst

We zijn even in de tuin geweest. We hebben een glimp gezien van de tuinman, van het leven, van de Levende. Wie zou er niet in die tuin willen blijven? Dat kan niet. We moeten verder. Tussen mensen door die ons er onder willen houden, door woestijnen, door drukke straten waar je niemand bent, over zeeën die donker zijn en diep, door het gebied van de dood.

Of er een weg zal zijn?

Iemand schreef eens dat wij ondanks alles verder zullen gaan:

'Want wij hebben de langste adem,

bij ons heeft al eens iemand brood verdeeld dat voldoende was voor allen,

bij ons is al eens iemand opgestaan van de doden.' *(Dorothee Sölle)*

Lied 'Wij dromen van een wereld wijd en zijd'

Wij dromen van een wereld wijd en zijd,
waar kinderen weer onbeschadigd spelen,
waar zachtheid zich om ons heeft uitgebreid,
waar God een lied is in de mond van velen.
Christus, kom, wij staan voor U bereid,
wil met uw licht de zware aarde helen.

Wij lopen op het ongewisse pad
van menselijke kwetsbaarheid en zorgen.
Wij zijn op zoek naar muren van een stad,
naar handen waarin leven is geborgen.
Christus, wees de kracht die ons bevat,
wil met uw licht ons leiden naar uw morgen.

U kent de leegte van de woestijnen,
doorstond de hitte van de wrede dagen.
Want in U wordt het paradijs nabij,
groeit antwoord uit het zaad van vele vragen.
Christus, kom en wijk niet van mijn zij,
wil met uw licht ons naar uw toekomst dragen.

Tekst Alfred C. Bronswijk, melodie Liedboek voor de kerken Gezang 487.

Gebed

Levende God, God van bevrijding,
in uw spoor van licht proberen wij onze weg te vinden.

Wij bidden

voor elkaar,

voor mensen die niet weten hoe ze morgen hun kinderen moeten voeden,

voor mensen die uitzien naar recht,

voor mensen die de dood van ziekte en rouw in zich meedragen,

voor mensen die gevangen zijn in boeien van onvrijheid of angst.

Wij bidden

dat er zich voor hen een weg zal openen,

weg uit het duister,

dat er zich wegen zullen openen naar de toekomst,

hun toekomst.

Wij bidden voor ons zelf,

dat wij handen en voeten mogen worden van bevrijding en licht,

dat wij zelf vrij mogen zijn

en dat wij taai en moedig,

ondanks twijfels en vragen,

in uw spoor van licht onze weg proberen te blijven vinden,

Levende God, God van bevrijding.

Amen.

Lied Tussentijds 175: 1,2

Zolang wij ademen schept Gij in ons de kracht

om zingend te vertalen waartoe wij zijn gedacht:

Elkaar zijn wij gegeven tot kleur en samenklank.

De lofzang om het leven geeft stem aan onze dank.

Al is mijn stem gebroken, mijn adem zonder kracht,

het lied op and're lippen draagt mij dan door de nacht.

Door ademnood bevangen of in verdriet verstild:

Het lied van Uw verlangen heeft mij aan 't licht getild

Afsluiting

Wij zijn in de tuin van Pasen geweest.

Wij zullen er terugkeren,

ooit, toch.

En laten we nooit vergeten

dat de Levende met ons gaat.

'Kome wat komen moet,

maar laat het om jou zijn

dat wij het uithouden

en niet om niemand.' (*Huub Oosterhuis*)

Deze liturgie is samengesteld door Stephan de Jong (predikant in de Protestantse Gemeente Bussum en redactielid van *Open Deur*). Tenzij anders vermeld, schreef hij ook de teksten. De liturgie hoort bij het paasnummer van oecumenisch maandblad *Open Deur*, maart 2013. Losse nummers zijn te bestellen bij Boekencentrum Uitgevers, e-mail: abonnementen@boekencentrum.nl, tel. 079-3628628.